

Planeringsunderlag

Simrishamns kommun

29 september 2022

Stadens historia

Simrishamn är en stad med en lång historia. Första gången staden nämns i skrift är år 1123, och under 1200-talet fick staden troligtvis sina stadsprivilegier. De stora sillfångsterna var orsaken till stadens ökade status. Staden blomstrade under senmedeltiden men därefter skedde en tillbakagång och staden drabbades av bränder på 1700-talet.

Stadens andra storhetstid var under 1800-talet då skeppstrafiken tilltog och Simrishamn tillsammans med Brantevik utvecklades till en av Sveriges största hamnar. Järnvägen byggdes även ut och Österlenbanan fick sin ändstation i Simrishamn. I samband med att järnvägen kom till Simrishamn 1882 påbörjades även en industrialisering med Ehrnbergs läderfabrik som största arbetsgivare.

Landskapet

Staden Simrishamn är belägen söder om Tommarpsåns utflöde i Östersjön där kustlinjen bildade en naturlig hamn. Väster och norr om staden slingrar sig Tommarpsåns dalgång. Landskapet är generellt flackt och bebyggelsen låg vilket gör att

stadssiluetten är låg, men med kyrkan som landmärke. Sentida höga byggnader syns nu även förhållandevis vida från omgivande landskap och utifrån havet.

I söder är Simrishamn i stort sett sammanbyggt med Simrislund men den strandnära äldre bebyggelsen i Simrislund skiljs av från Simrishamns stad med strandängar och klippor som utgör naturreservat. Norrut glesas bebyggelsen ut och istället vidtar parkstråk, camping och begravningsplats. Parkstråket sträcker sig i nord-sydlig riktning längs kusten ovan sandstranden vid Tobisvik. Västerut finns service- och verksamhetsområden och här är gränsen mellan staden och omgivande odlingslandskap rätt skarp. Den kustnära bebyggelsen längs Branteviksvägen och Gamla vägen avgränsas med naturområden både i norr och söder, i väster ansluter Simrislunds villaområde.

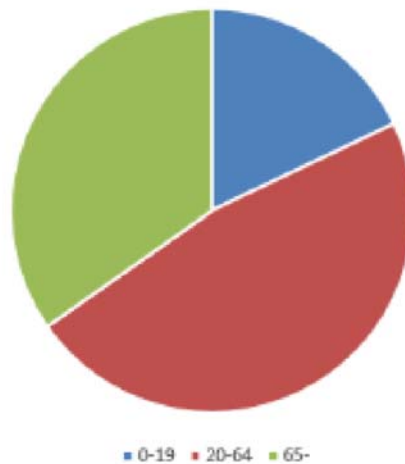
Demografi

Simrishamns stad har strax över 6500 invånare och i staden bor cirka en tredjedel av kommunens befolkning.

Befolkningsökningen var stor på 1960-talet men sedan 1990-talet har staden haft en mer blygsam befolkningsökning.

Staden har en befolkning med en högre medelålder, ungefär en tredjedel av stadens invånare är över 65 år gamla. Strax under 50 % av stadens befolkning är i arbetsför ålder och närmare 20 % av stadens invånare är barn.

Åldersfördelning 2020

Bostäder

Kommunens Bostadsförsörjningsprogram för 2021–2025 anger ett behov av cirka 100 bostäder per år i hela kommunen. Enligt kommunens bebyggelsestrategi ska nybyggnation främst lokaliseras i Simrishamns stad.

Bostadsförsörjningsprogrammet togs fram i anslutning till pandemin som för kommunen innebar en större befolkningsökning. Sedan dess har trenden avstannat, men kommunen ser ett fortsatt behov av att bredda bostadsutbudet med attraktiva bostäder med god tillgänglighet och med varierade upplåtelseformer. Staden har en åldrande befolkning och bostadsbeståndet behöver anpassas efter befolkningens förutsättningar. Det finns även behov av boende med lägre månadskostnader exempelvis för barnfamiljer och stadens studenter.

På senare år har nybyggnation av bostäder skett på Skansen och Jonebergssområdet och pågående byggplaner finns i Simrislund.

Infrastruktur

Järnväg

Staden förbinds med Malmö/Lundregionen via Ystad-Österlenbanan. Stråket har en viktig betydelse ur både ett regionalt och lokalt perspektiv utifrån persontransporter för arbets- och skolpendling. Ur ett tillgänglighetsperspektiv förbinder Österlenbanan de sydöstra delarna av Skåne med de sydvästra, vilket bland annat bidrar till förstoring av arbetsmarknadsregioner. Österlenbanan trafikeras under år 2023 med entimmestrafik. Målsättningen är 30 minuterstrafik från Simrishamn från år 2035, Trafikverket har genomfört åtgärder för att möjliggöra tätare trafik men fler satsningar behövs.

Vägnät

Genom Simrishamns stad går två starka stråk för persontransporter, gods och kollektivtrafik:

- Riksväg 11 går tvärs genom Skåne med en korridoren Simrishamn – Tomelilla – Sjöbo – Malmö.
- Riksväg 9 förbinder Österlen med sydkusten i korridoren Brösarp – Simrishamn – Ystad – Trelleborg. I norr sammanfaller väg 9 med Kristianstadvägen och i stadens centrala delar följer riksvägen Yngve Östbergs väg för att sedan ledas ut på Christian IV:s väg.

Gång- och cykelvägar

Staden har ett utbrett vägnät av gång- och cykelvägar. Simrishamns kommun ska kunna erbjuda sina invånare och turister ett attraktivt och sammanhängande cykelvägnät. Arbetet pågår med att bygga ut cykelvägnätet på det kommunala vägnätet enligt "Cykelplan för Simrishamns kommun 2020–2025" antagen av kommunfullmäktige 2021-01-25 §13. I Simrishamns stad ska gång och cykelvägarna planeras utifrån sammanhängande stråk mellan viktiga målpunkter och staden.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafiken förbinder staden med tätorter, landsbygd och storstadsregioner. Kollektivtrafiken inom Simrishamns stad består av regionbusslinjer, tågtrafik och den lokala busslinjen snurringen. Det ska vara enkelt för människor att resa inom, till, från och genom kommunen. Med en god tillgänglighet till kollektivtrafik uppnås en högre livskvalitet för invånarna i Simrishamn. Kollektivtrafiken ska vara ett attraktivt färdmedel som förespråkas av såväl medborgare, företag och besökare.

Parkering

Staden har sammanlagt omkring 2000 kommunala parkeringsplatser. Parkeringarna finns främst i stadens centrala delar, men även utspridda i stadens utkanter. Genom utformning, lokalisering och reglering kan parkeringsytorna utnyttjas mer effektivt i staden.

Grönstruktur

Staden är välförsedd med gröna ytor, parker och naturmiljöer. För att kunna bibehålla stadens gröna miljöer för kommande

generationer behöver det ske en nyplantering av träd och buskar. Staden har även stora arealer med gräsytor som successivt ställs om till ängsmiljöer för att gynna den biologiska mångfalden.

Ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster är sådant naturen gör som vi har nytta av. Grönska i staden ger rekreation och främjar vår hälsa och välbefinnande, men är även ett viktigt inslag för att skapa bättre klimatanpassade städer. Parker, grönområden och natur sänker temperaturen i stadsmiljön, renar luften och dämpar buller. Grönstrukturen är central för att hantera både dagvatten och större vattenflöden vid skyfall och långvariga regn. Detta då vattnet samlas upp, avdunstar och i viss mån infiltreras av vegetationen.

Teknisk försörjning

Vatten, avlopp och dagvatten

Hela staden ligger inom verksamhetsområde för kommunalt vatten och avlopp. Däremot har staden en begränsad dricksvattentillgång och berörs inte av förstärkning av dricksvatten från grannkommunerna Tomelilla och Ystad. För att tillgodogöra vatten från grannkommunerna så behövs ytterligare åtgärder så att vattenflöden kan omdistribueras. Arbeta pågår med att införa förslaget vattenskyddsområde i de västra delarna av staden.

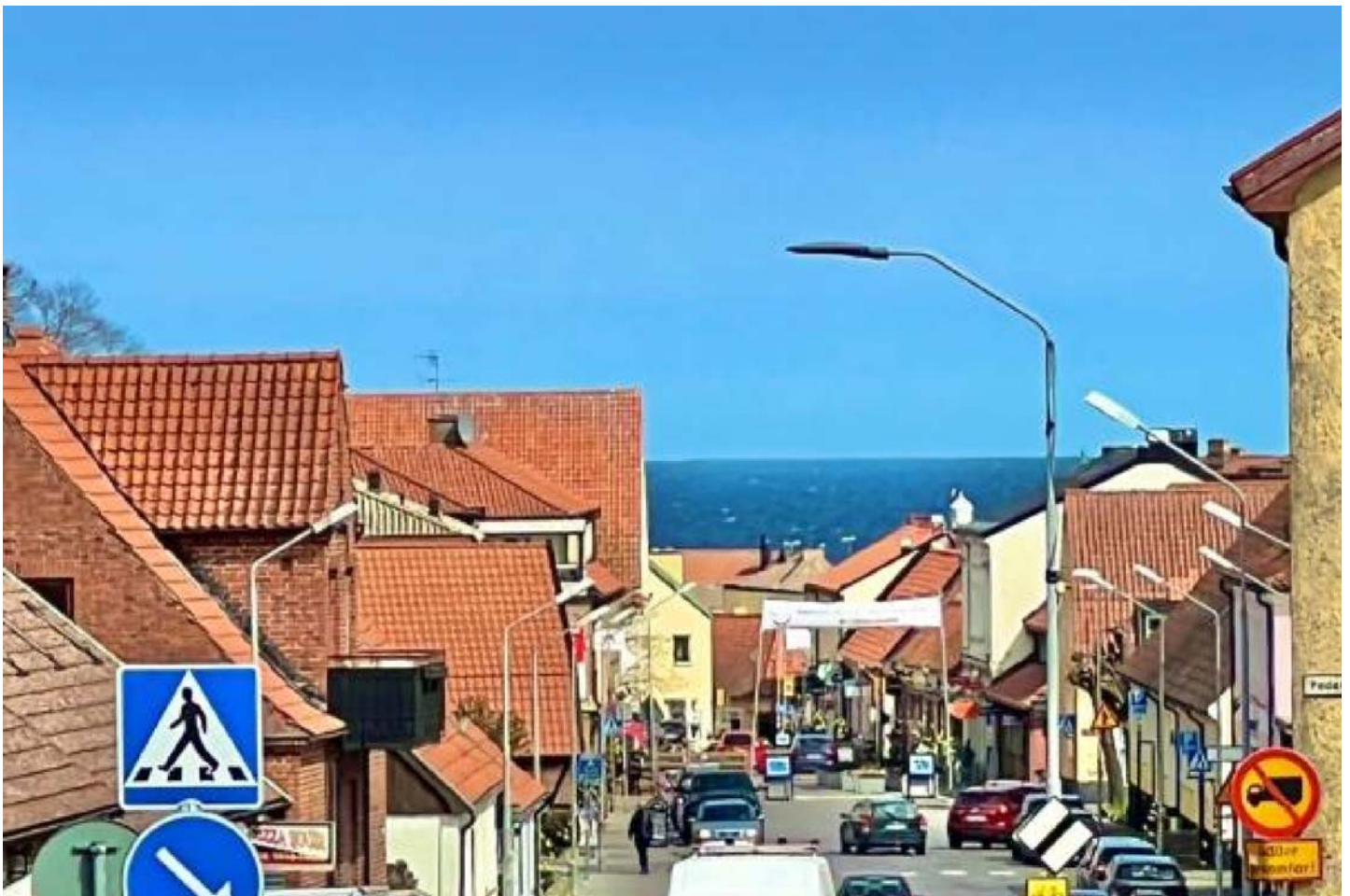
Staden omfattas av verksamhetsområde för dagvatten men lokalt omhändertagande av dagvatten förespråkas.

El och energi

Österlens kraft är nätägare för stadens elförsörjning och ägare av fjärrvärmeanläggningen. Energimängden av fjärrvärmeanläggningen uppgår till cirka 50 000 MWh/år vilket motsvarar uppvärmningsbehovet för cirka 3500 normalstora villor. Idag är cirka 85 % av flerbostadsbebyggelsen och 10 % av industrin ansluten till fjärrvärme.

Fiber

I staden finns tre bredbandsleverantörer, Österlens Kraft, IP Only och Telia.

Näringsliv

Stadskärnan i Simrishamn är vacker, trygg och trivsamt. Handeln är samlad och koncentrerad längs med Storgatan och utbudet av caféer och restauranger i stadskärnan är stort, varierande och av god kvalitet. Restaurang och hotell har, vid sidan av dagligvaror, starkast prognos för tillväxt och ökad köpkraft, så dessa blir ett viktigt komplement till handeln i stadskärnan.

Stadens har tre verksamhetsområden. Det centrala verksamhetsområdet följer järnvägens sträckning och här finns ett kluster av byggföretag, tillverkning av plastprodukter samt verksamheter kopplat till kommunal service.

Det västra verksamhetsområdet följer Christian den IV:s väg och här finns en blandning mellan detaljhandel, lagerverksamhet samt dryckesförädling.

I hamnen finns varv- och fiskeverksamhet, samt livsmedelsförädling.

Miljö och säkerhet

Hamnen

I hamnen finns verksamheter som kan innebära risk för människors hälsa och säkerhet. En giftig gas som finns i fryshusen är ammoniak och om vätskeformig ammoniak släpps ut kommer gasen att förångas och utsläppet att spridas med vinden. Det är endast vindar med ostliga inslag som bedöms medföra risk att ett eventuellt utsläpp sprids mot staden. Ammoniak har en starkt stickande doft vilket gör att de som kan förflytta sig kommer att förflytta sig i säkerhet.

Farligt gods

Väg 9 som går genom tätorten är transportled för farligt gods, vilket är förenat med risker. Vid detaljplaneläggning av Skansenområdet gjordes en riskutredning som anger att ett säkerhetsavstånd bör tas i beaktande inom 55 meter från rekommenderad väg för farligt gods.

Järnvägen

För byggnation intill järnvägen finns generella riktlinjer som anger ett säkerhetsavstånd på 30 meter räknat från spårmittpå närmaste spår.

Klimatförändringar

Klimatförändringar i form av förhöjda vattenstånd och ökade regnmängder innebär ökade risker för översvämning från inlandet, varpå det är viktigt att skapa översvämningsområde uppströms Tommarpsån för att förhindra framtida, periodvis, höga flöden i ån. Simrishamn ligger i en brant och är till största delen relativt förskonat från framtida översvämningsrisk från höjda havsnivåer. Områdena närmst Tommarpsån och kajerna ligger inom riskområde. Tobisviksstranden är i nuläget utsatt för pågående erosion.

Buller

Buller som är skadligt för människors hälsa och som inte är tillfälligt, anses som en oangelägenhet enligt miljöbalken. Störande buller finns i stadens verksamhetsområden och i hamnområdet. Andra bullerkällor i staden är järnvägen samt trafiklederna.